

چهره‌های موسیقی ایران معاصر

جلد دوم

هوشنگ اتحاد

فرهنگ نشرنو
با همکاری نشر آسیم
تهران-۱۳۹۷

۲۸۲	بکارلا زینب
۵۲۵	بایضا زینب
۱۶۵	بعلیبا زینب
۱۵۵	ببانهالیه در سوره
۱۹۵	ببانهالیه در سوره
۵۹۵	ببانهالیه در سوره
۲۷۵	ببانهالیه در سوره
۲۶۵	ببانهالیه در سوره
۲۰۹	ببانهالیه در سوره
۲۱۹	ببانهالیه در سوره
	فهرست تصاویر
۵۹۹	کسرت عارف در منزل غیرالدوله در ۱۲۸۸ شمسی
	ابوالقاسم عارف قزوینی
۱۱۵	حسینعلی عراقی تفرشی، معروف به نکیسا
۱۲۳	نصرالله مینباشیان، معروف به نصرالسلطان
۱۲۹	حسین طاهرزاده
۱۵۹	میرزا حبیب اصفهانی، معروف به حبیب شاطرحاجی
۱۶۷	سلیمان امیرقاسمی، معروف به سلیم خان
۱۷۷	محمدتقی بهار، معروف به ملک الشعرا
۱۹۷	علی اکبر شاهی
۲۰۳	حبیبالله شهردار، معروف به مشیرهمایون
۲۲۹	سورن آراکلیان
۲۳۷	علینقی وزیری، معروف به کنل وزیری
۴۰۹	رکنالدین مختاری، معروف به سرپاس مختاری
۴۳۳	موسی معروفی
۴۵۵	عبدالله دوامی
۴۷۷	یوسف فروتن
۴۸۳	عبدالحسین برازنده

۴۸۹	حسین گل‌گلاب
۵۲۵	حسین استوار
۵۳۱	محمد علی امیرجاهد
۵۵۱	عبدالحسین صدر اصفهانی، معروف به صدرالمحدثین
۵۶۱	علی محمد صفایی
۵۶۵	حسین سنجری
۵۷۳	علی اکبر شهنازی
۵۹۹	سعید هرمزی
۶۰۹	یحیی زریںجه، شهرتِ هارون جزاسند
۶۱۹	رضا محجوبی، معروف به رضا دیوانه
۶۴۹	ابراهیم منصوری
۶۵۵	حسین پژمان بختیاری
۶۶۷	مرتضی محجوبی
۷۱۱	رجبعلی امیری فلاح
۷۲۵	حبیب سماعی
۷۷۷	کتاب‌نامه
۸۰۱	نمایه
	۷۷۱
	۷۷۲
	۷۰۲
	۶۶۲
	۷۶۲
	۶۰۲
	۶۶۲
	۵۵۲
	۷۷۲
	۶۸۲

از پایه‌گذاران مشروطیت، موسیقی‌دان، ترانه‌سرا، ردیف‌دان، آهنگساز، خواننده، خوشنویس، وطن‌پرست و مردم‌دوست.

عارف را بسیاری شاعر انقلابی خوانده‌اند.

عارف بی‌تردید سرآمد همهٔ تصنیف‌سازان است. تصنیف معروف او «از خون جوانان وطن لاله دمیده»، که وی با افزودن ملودی‌هایی همچون «چه کج رفتاری ای چرخ / چه بد رفتاری ای چرخ، نه دین داری / نه آیین داری ای چرخ» تحولی شگرف در کار تصنیف‌سازی به‌وجود آورد به‌حدی که داوود پیرنیا تأثیر آن را در انقلاب مشروطیت، هم‌سنگ با سرود مارسیز در انقلاب کبیر ۱۷۸۹ فرانسه می‌داند.

رعدی آذرخشی^۱ می‌گوید، زمانی که من در تبریز بودم و عارف برای دادن کنسرت به تبریز آمده بود، از نزدیک شاهد بودم که وقتی شکرالله قهرمانی معروف به آشکرالله، رفیق صمیمی عارف، سرگرم تمرین یکی از آهنگ‌های او بود و من و عارف در حیاط منزل قدم می‌زدیم، عارف از همان‌جا گفت: «آشکرالله سیم چندم تارت ناکوک است.» و این نکته تسلط او را به دستگاه‌های موسیقی نشان می‌دهد (رعدی آذرخشی، ۱۳۶۸، ص. ۳۹۶).

باستانی پاریزی می‌نویسد: «شعر عارف و شرح حالش همیشه برای من رؤیایانگیز بود و حتی می‌خواندم. بچه‌طلبه‌ای از قزوین پا شده و به تهران آمده، با بزرگ‌ترین شعرا و رجال دمخور شده، رئیس‌الوزراهایی مثل قوام^۲ و وثوق‌الدوله^۳

۱. غلامعلی رعدی آذرخشی (۱۲۸۸-۱۳۷۸ ش.); دولتمرد، ادیب، شاعر.

۲. احمد قوام، معروف به قوام‌السلطنه (۱۲۵۶-۱۳۳۴ ش.); سیاستمدار و نخست‌وزیر دورهٔ قاجار و پهلوی.

۳. وثوق‌الدوله، شهرت حسن وثوق (۱۲۵۱-۱۳۲۹ ش.); نمایندهٔ مجلس و نخست‌وزیر دورهٔ قاجار.